

ř. zák. v §u 6 d) uzavření písemné smlouvy předpisuje, není tato výtku oprávněna. Citovaný § 6 d) zákona o nemocenském pojištění dělníků předpisuje sice písemnou formu při smlouvách mezi nemocenskými pokladnami a lékaři, ale má na mysli smlouvy trvalého rázu, smlouvy, jimiž se lékaři přijímají za lékaře pokladny, nikoli pouhá ujednání nemocenské pokladny s lékařem o odměně za dočasné, jen přechodné léčení člena nemocenské pokladny, jak tomu na příklad jest, jde-li o léčení po dobu uprázdnění místa pokladničního lékaře nebo než jmenovaný pokladniční lékař započne svou činnost. V případě, o který jde, jedná se o odměnu za takové přechodné, výpomocné léčení, než pokladniční lékař svou činnost započal a uvedené prohlášení žalobce, i když zvláštní písemné ujednání po rozumu §u 6 d) zákona ze dne 20. listopadu 1917, čís. 457 ř. zák. se nestalo, bylo tudíž platné a závazné. Rovněž neposoudil odvolací soud věc po stránce právní nesprávně, když na základě uvedeného prohlášení žalobce v dopise ze dne 25. října 1920 a protože žalovaná pokladna v listě svém ze dne 8. listopadu 1920 žádala žalobce, aby její členy léčil za honorář podle jejího tarifu, žalobce pak skutečně členy pokladny léčil přes to, že před tím v dopise ze dne 5. listopadu 1920 pokladně oznámil, že bez kontraktu je vyloučeno, aby pro pokladnu lékařsky byl činným, uznal, že žalobci přísluší za léčení členů pokladny pouze odměna podle tarifu pokladny, nikoli požadovaná odměna vyšší a dotyčný nárok žalobcův zamítl. Žalobce proti tomuto stanovisku odvolacího soudu uvádí v dovolání v podstatě totéž, co uvedl proti témuž stanovisku prvního soudu v odvolání, a protože odvolací soud v napadeném rozsudku správně vyvrátil dotyčné vývody žalobcovy, stačí k vyvrácení vývodů dovolatelových v tomto směru poukázati na důvody odvolacího rozsudku.

Čís. 3357.

Účinky prohlášení manžela za mrtva nerovnájí se jeho úmrtí ve smyslu §§ 138, 155 obč. zák. O zjištění nemanželského otcovství lze tu nastupovati pouze tehdy, bylo-li právoplatně zjištěno, že dítě není manželského původu.

(Rozh. ze dne 3. ledna 1924, Rv I 1754/23.)

Žalobě nezl. Ladislava H-a na Leona S-a o uznání otcovství procesní soud první stolice vyhověl, odvolací soud ji jako předčasnou pro tentokráte zamítl. Důvody: Mezi stranami není sporu o tom (§ 266 c. ř. s.), že nezl. žalobce Ladislav H., narozený dne 9. listopadu 1921, zapsán byl do matriky narozených jako dítě manželské, tedy jako syn manželů Františka a Kateřiny H-ových. Ze spisů jest dále patrné a ostatně i mezi stranami nesporno, že manžel Kateřiny H-ové, František H., byv jako voják za války povolán ke službě vojenské, byl od roku 1915 nezvěstným, a že na to k návrhu své manželky po konaném šetření prohlášen byl za mrtva usnesením ze dne 26. března 1923 za současného s tím vyslovením, že den 1. prosince 1917 považovati jest

za onen den, kterého František H. nepřežil. Řečené usnesení nabylo dnem 25. dubna 1923 právní moci. Se zřetelem k těmto zjištěným okolnostem vychází soud odvolací z názoru, že prve, než zjištěno býti může, kdo jest nemanželským otcem nezl. Ladislava H-a, musí býti jisto, že jest žalobce vůbec dítětem nemanželským, neboť žaloba, jež opírá se o ustanovení §§ 163 a 166 obč. zák. předpokládá, že o vlastnosti dítěte jako nemanželského není pochybnosti. Právnímu názoru odvolatele, že ve příčině žalobce platí domněnka nemanželského zrození dle §u 155 obč. zák., nelze přisvědčiti, naopak o žalujícím dítěti platí podle §u 138 obč. zák. domněnka, že jest původu manželského, poněvadž jsou tu skutkové předpoklady tohoto ustanovení zákona, když v době zrození dítěte manželství nebylo rozloučeno, ani nebylo prokázáno, že manžel František H. zemřel v době, od níž do narození dítěte více než 300 dnů uplynulo. Žalující dítě dlužno tudíž pokládati za manželské dotud, pokud mu manželský původ nebyl odůznán podle ustanovení §§ 158 a 159 obč. zák. Na tom nemění ničeho ta okolnost, že František H. prohlášen byl v dubnu 1923 za mrtvého a že v dotyčném usnesení bylo vysloveno, že dne 1. prosince 1917 nepřežil. Podle §u 278 obč. zák. pokládá se totiž za úmrtí den nezvěstného, kdy prohlášení za mrtvého nabylo moci práva, kdežto podle §u 8 zákona ze dne 16. února 1883 čís. 20 ř. zák. má býti den domnělé smrti v usnesení uveden, takže domnělé úmrtí spadá do doby před vydaným usnesením. Touto změnou zákona nebylo však nikterak obmyšleno, omezovati dítě v jeho volném rozhodnutí, zda chce po rozumu §u 159 obč. zák. za souhlasu žijící matky odporovati manželskému původu či nikoliv. Domnělý den úmrtí, v usnesení určený, má toliko význam při posuzování poměrů majetkových; prohlášení za mrtva však, majíc povahu toliko deklaratorní, přirozeně nemůže jeviti účinky dříve, než nabylo moci práva; neboť do té doby platí domněnka, že nezvěstný žije. Důkaz o tom, zda jest dítě manželského či nemanželského původu, nelze prováděti v tomto sporu, jenž jest veden u okresního soudu (§ 50 čís. 1 j. n.) a v němž manžel František H., pokud se týče jeho právní zástupce (opatrovník, § 159 obč. zák.) není vůbec stranou rozepře. Z toho, co řečeno, plyne, že nutno dříve zjistiti, zda je žalobce skutečně nemanželského původu, a, dokud to není prokázáno, jeví se býti tato žaloba předčasnou.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Žalobcovo dovolání, opírající se o dovolací důvod nesprávného právního posouzení věci (§ 503 čís. 4 c. ř. s.), není odůvodněno. Rozsudek odvolacího soudu spočívá na správných důvodech, které odpovídají skutkovému stavu věci a zákonu. Dovolatel se na ně odkazuje. K vývodům dovolání se dodává: Dítě, narozené do 300 dní od mužovy smrti, považuje se za manželské (§ 138 obč. zák.), dítě narozené po té lhůtě za nemanželské (§ 155 obč. zák.) a to dotud, dokud není prokázán opak způsobem, přípustným dle zákona. Prohlášením za mrtva se stanoví

pouze domněnka, že osoba, za mrtvou prohlášená, zemřela, a v rozhodnutí se stanoví pravděpodobný den smrti. Zanechala-li osoba, prohlášená za mrtvou, manžela, považuje se manželství za rozvázané, bylo-li při prohlášení za mrtva rozhodnuto, že se má považovati za rozvázané (§§ 8 a 9 zákona ze dne 16. února 1883, čís. 20 ř. zák.). Účinky prohlášení za mrtva se tedy nerovnájí účinkům dokázaného úmrtí, po případě výroku, jímž bylo manželství prohlášeno za rozvázáno. Teprve tehdy, kdyby byl právoplatně zjištěn ne manželský původ dítěte, mohlo by býti nastupováno proti jiné osobě jako nemanželskému otci toho dítěte. Toho není v tomto případě.

Čís. 3358. *P. I. 1111/27-2*

Z podnětu vyrovnávacího řízení, buď již započatého nebo teprve zamýšleného neb v nějaké třebas jen vzdálené souvislosti s ním nelze poskytnouti žádnému z věřitelů výhodu, nechť jakékoli jsou subjektivní okolnosti a pohnutky poskytnuté výhody.

(Rozh. ze dne 3. ledna 1924, Rv II 529/23.)

Žalobkyně, tvrdíc v žalobě, že dodala žalované zboží za 5.000 Kč, za něž žalovaná zaplatila pouze 100 Kč, domáhala se na ní zaplacení nedoplatku. Procesní soud první stolice žalobu zamítl, odvolací soud jí vyhověl. Nejvyšší soud obnovil rozsudek prvního soudu.

D ů v o d y:

Odvolací soud v souhlase s prvním soudem nepřijal za pravdivé tvrzení žalobkyně, že jí zažalovaná pohledávka přísluší přímo proti žalované, jako kupitelce zboží a příjemkyni zápůjčky, nýbrž zjistil skutkově, že zboží od žalobkyně odebíral manžel žalované, který tedy jest osobním dlužníkem (a podle své svědecké výpovědi dluh ten také uznává) a že žalovaná jen převzala ku placení tento dluh svého manžela podle písemného potvrzení ze dne 1. června 1922 a zaplatila na převzatý dluh také již 100 Kč. Dále zjistily nižší soudy, že v době převzetí dluhu bylo o jmění manžela žalované v běhu řízení vyrovnávací, které sice bylo později podle Šu 56 čís. 3 vyrov. ř. zastaveno, že však následovalo o jmění téhož dlužníka řízení úpadkové, které skončilo nuceným a soudně potvrzeným vyrovnáním. Za tohoto stavu věci nelze souhlasiti s názorem napadeného rozsudku, že převzetí dluhu neodporuje předpisu Šu 47 vyrov. ř. a že žalovaná jest podle Šu 1347 obč. zák. povinna převzatý dluh zaplatiti. Podle Šu 47 vyr. ř. a podle souhlasného Šu 150 (5) konk. ř. jest neplatnou úmluva dlužníka nebo jiných osob s některým věřitelem, kterou mu před uzavřením vyrovnání nebo v době mezi jeho uzavřením a pravomocí potvrzovacího usnesení vyhrazují se zvláštní výhody. Tím jest vyslovena zásada stejného nakládání všemi věřiteli třetí třídy, která způsobem donucovacím zakazuje,